CĂLĂTORIILE FANTASTICE ALE LUI

BILL GAZON

TEMNIŢA DE SUB APĂ

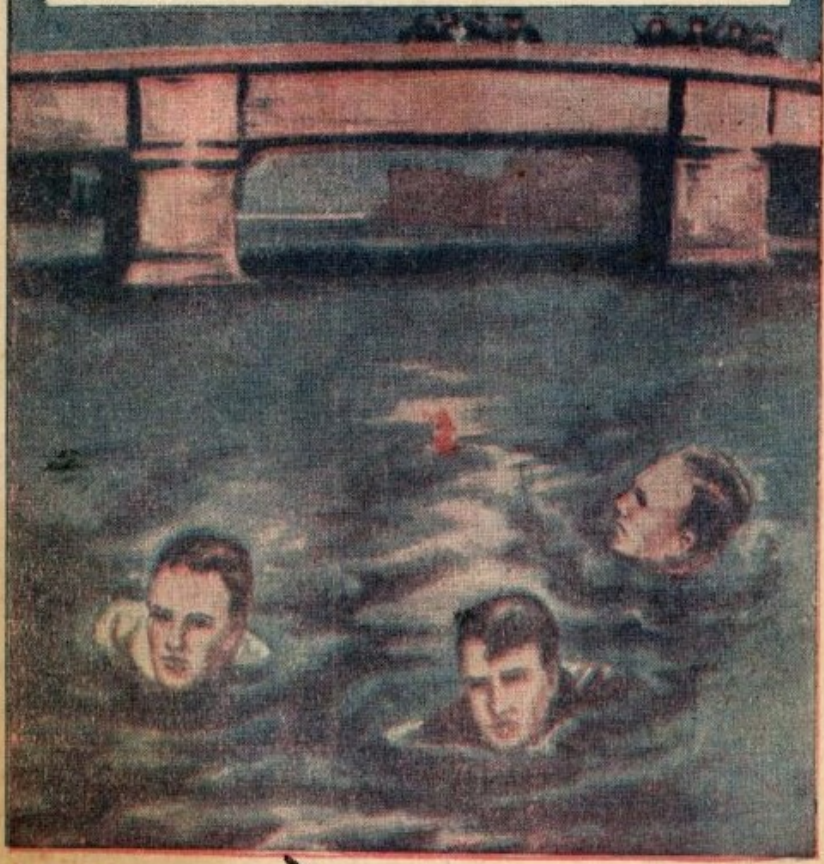

No. 2

Lei 3.—

CINE ESTE BILL GAZON?

— În căutarea surorii sale pierdute —

Războiul mondial, pe urma căruia sângerează încă astăzi neamurile, a distrus temelia a mii de familii, susţinătorii lor căzând pe câmpul de luptă, iar unii membri risipindu-se la toate vânturile.

Tânărul Bill Gazon şi-a pierdut şi el părintele şi bruma de avere ce o agonisise acesta. Rămas astfel singurul susţinător al familiei, se străduie să-şi clădească o existenţă nouă. În pieptu-i însă colcăie dorul de călătorii, de întreprinderi mari, de a se avânta prin ţări străine. Pe de altă parte, mamă-sa jeleşte pe fiica ei Thea, sora lui Bill Gazon, care, când nici nu împlinise bine zece ani, a fost trimisă, cu puţin înainte de izbucnirea războiului, la o familie prietenă din Moscova, spre a-şi petrece acolo vacanţa. De atunci însă, nu se mai ştie nimic de dânsa.

Lacrimile mamei sale sădesc în inima lui Bill Gazon hotărârea de a căuta pe sora-i dispărută şi, în cele din urmă, reuşi chiar s-o convingă să-l lase să plece. Trebui însă să-i făgăduiască solemn că nu se va abate niciodată de pe calea cinstei. Şi, astfel, sprijinindu-se numai pe propriile-i puteri, porni ocolul în jurul lumii. Destinul şi datoria ce şi-o luase de a găsi pe sora sa îl purtară prin ţări străine, unde avu de înfruntat nenumărate pericole. În acelaşi timp însă, cunoscu diferite categorii de oameni şi neamuri, din proprie experienţă, mult mai bine decât din cititul atâtor cărţi de călătorie.

Cititorii noştri îl vor aprecia, prinzând imediat simpatie de dânsul şi parcurgând, în tovărăşia lui, cele mai variate primejdii, prin mijlocul ţărilor şi locuitorilor de pe toate continentele.

E fapt constatat că numai acela care e nevoit să răzbată prin înseşi forţele lui pătrunde rostul şi sufletul noroadelor, iar nu călătorul care e înarmat cu bani. Acesta nu va vedea decât partea superficială, pe când celălalt va cunoaşte miezul. Şi Bill Gazon, pornind aproape fără nicio lescaie, ci bizuindu-se numai pe munca lui, va trăi evenimente şi va trece prin emoţii, adeseori de un tragic zguduitor, ce nu sunt date omului bogat să le guste.

Să-l însoţim!

Temniţa de sub apă

Capitolul 1

Petersburg-Leningrad

Nu-i tocmai plăcut să călătoreşti o zi întreagă cu trenul, mai ales când eşti într-un vagon de mărfuri şi te străduieşti să nu te observe personalul trenului. E adevărat că economiseşti biletul, dar ferească Dumnezeu de aşa economie! Bill Gazon îşi frecă oasele, gemând, se strâmbă, ca şi cum ar fi înghiţit fără voie uleiu de ricină, şi se întrebă cu ironie amară:

— E vreo parte a corpului care să nu mă doară?

Era prins între lăzi şi butoaie. Într-un vagon de construcţie veche, în drum spre Leningrad. Un aer

năbuşitor, amestecat cu tot felul de mirosuri nedefinite, îi chinuia plămânii, îi usca gâtul şi-i provoca tuse. În acelaşi timp însă, nu putea da drumul tusei decât când trenul era în mers şi lăzile şi butoaiele manifestau tendinţa de a dansa, aşadar într-un concert în care pocănitul roţilor şi hodorogeala lăzilor acopereau orice alt sunet. În gările unde trenul sta ceasuri întregi şi personalul controla vagoanele, Bill Gazon trebuia să facă sforţări să şi-o înăbuşe ca să nu se trădeze.

Până acum avusese noroc: nimeni nu deschisese încă vagonul său, aşa că rămăsese nedescoperit. Dar cât timp va mai dura aceasta? În orice caz, era vesel că are la dânsul de ale gurii. Nu era pericol să flămânzească, dar setea în schimb îl chinuia straşnic.

Trenul îşi continua drumul pe o câmpie aproape fără sfârşit, trecând pe dinaintea unor sate şi gospodării singuratice. Bill Gazon pica de somn, dar se silea să nu adoarmă.

În curând avea să ajungă la destinaţie şi trebuia să fie cu băgare de seamă.

Se uită afară la peisajul pe care-l străbătea, pe o spărtură a vagonului ce i-o trădase o rază de soare.

Ogoare primitiv lucrate, colibe pe jumătate dărăpănate alternau cu fâşii de pământ necultivate, având caracter de stepă.

Fără să stea un moment pe gânduri, Bill Gazon

deschise una din sticlele care rămăseseră întregi şi-şi potoli setea.

Bill Gazon se plictisi repede de această privelişte, mai ales că setea îl tortura groaznic. Lăzile din juru-i se clătinau şi una mică, în bucuria că nu era legată, făcu un salt în aer. Căzându-i tocmai în spate. Bill Gazon întoarse capul spre obiectul care-i turburase pacea. În cădere, lada se spărsese şi un lichid gălbui izvora printre sfărâmături. Poate că era de băut.

Desfăcu la repezeală lada şi, iată: era şampanie, şi încă de cea franceză. Ura! Du- te'ncolo, sete afurisită care chinueşti atâta pe călător!

Fără să stea un moment pe gânduri, Bill Gazon deschise una din sticlele cari rămăseseră întregi şi-şi potoli setea. În timpul acesta trenul îşi micşorase viteza şi un şuier strident anunţa că intrau într-o gară.

Bill Gazon se opri, speriat, de la activitatea-i veselă de umezire a gâtului. La naiba! Iar veneau ore de agitaţie, cu întrebarea: „noroc sau ghinion?" Va scăpa sau va fi descoperit?

Se pitulă repede printre lăzi, acoperindu-se cu un sac.

Şi iată că trenul se opri. Auzi desluşit vociferările picherului, precum şi gălăgia lucrătorilor. Proba grea de nervi începea.

Speranţele şi dorinţele lui Bill Gazon nu se împliniră. Uşa vagonului în care era el ascuns se deschise şi trei hamali intrară.

— Ascultă. Luca, trebue să scoatem de aci două lăzi. Iar ne apucă nebuneala, căutând. Dar ăia din Moscova nu pot să orânduiască mai bine lucrurile?

— Ia te uită ici, Gomosov, o ladă spartă! Pare să fie rachiu... adică nu, e ceva ce beau ăia bogaţii. Ia să

încercăm şi noi!

— Uliu. Ce o să mai înjure Matrei Pietrovici! Trebue să raportăm. Aş bea şi eu, da' alea două sticle sparte s-au şi scurs.

— Mă blegule, adică nu s'ar fi putut sparge trei? Tu ce crezi? Parcă Pietrovici n'o să scrie în raportul său că s-au spart patru - cinci sticle? Haide dar şi nu fii prost: trage-i la măsea!

Şi cel pe care-l chema Luca se grăbi să destupe o sticlă, pe care o goli cu colegul său. Şi în timp ce ei beau, plescăind din limbă, inima lui Bill Gazon bătea să se rupă. Acu-acu va fi descoperit şi, mamă, Doamne! Nici n-avea curaj să se gândească mai departe. Trebuia neapărat să iasă din vagon, fără a fi văzut. Dar cum?

O întâmplare îi veni într-ajutor.

— Gomosov, să ducem imediat lui Matrei Pietrovici lada, ca să sugă şi el. Ti, ce mai fainã băutură!

Şi, apucând lada sfărâmată, hamalii se depărtară cu ea. Bill Gazon profită de prilej, ieşi din ascunzătoare, se uită cu băgare de seamă afară de nu-i cumva cineva prin apropiere, se avântă din vagon şi se târî printre roti sub el. Scăpase de acum de pericol. Dar ce va fi de acum înainte? Sub vagon nu era mai plăcut decât în interiorul lui. Pretutindeni erau ocupaţi oameni să pornească trenul cât mai repede.

Bill Gazon se târî încet, pe brânci, sub vagoane, spre capătul trenului. Cu toată precauţiunea, se izbea adesea cu capul de drugi sau de câte o osie şi atunci murmura tot felul de ocări la adresa trenului de marfă. În cele din urmă, ajunse la ultimul vagon, unde trebuia să aştepte până... ei da, până va pleca trenul şi soarele l-ar fi expus tuturor privirilor, ceea ce nu prea îi era pe plac.

Se tot gândea şi-şi tot frământa mintea cum să se servească de tren ca să-l ducă fără parale la Leningrad, căci de! cât ar trebui să facă altfel până acolo! Uşile vagoanelor se şi închideau, punându-li-se din nou plumburi. Lucrătorii alergau prin magazii, iar şeful gării păşea mândru dea lungul trenului. Excepţional, descărcarea se făcuse foarte repede. Un şuierat, vagoanele se smuciră şi roţile începură, încetul cu încetul, să se învârtească.

Vagoanele de cale ferată rusească oferă prea puţine prilejuri să călătoreşti fără bilet. La cele ale noastre, merge mai uşor.

Bill Gazon ridică încet capul ca să facă o recunoaştere şi, deodată, se pomeni în obraz cu un nor întreg de gunoiu. Scuipă, îşi şterse ochii şi-i ridică din nou. Puf! Iarăşi o încărcătură de gunoiu. Care ar fi fost acela să nu-şi piardă răbdarea?

Pe rampă, un muncitor mânuia, fluierând, o mătură, asvârlind murdăria, cu un gest elegant şi sigur, tocmai pe şine.

— Dar ce, ai înnebunit?

— Ce cauţi acolo jos, frăţioare? Iţi cauţi cartela? Sau vrei să mergi la Leningrad? Ehe, ai de făcut pe jos o jumătate de zi până acolo! O porneşti colea pe şosea. Aici în comuna asta, nu-i rost de trăit.

Bill Gazon privi mirat şi întrebător pe muncitor. Acesta însă îşi văzu de treabă, continuând să fluiere, ca şi cum n-ar fi stat cu nimeni de vorbă. Tocmai venea şeful gării. Cu un scurt „mulţumesc”, Bill Gazon se răsuci în călcâie şi o luă în goană peste şine, spre şosea, pornind-o voiniceşte, aşa cum îi se spusese. Ca să nu fie însă suspectat, îşi încetini mersul, fredonând un cântec, deşi numai de asta nu-i ardea, căci îşi lăsase pâinea în vagon şi stomacul începuse să

mormăie.

Vara nu durează în Leningrad decât două luni, dar în aceste două luni îşi risipeşte din belşug toate darurile şi frumuseţile. Fostul Petersburg, oraş situat în mijlocul unui codru mlăştinos şi construit prin voinţa împăratului al cărui nume îl purta, este astăzi, sub denumirea de Leningrad, un oraş nu tocmai important. Fluviul Neva îl străbate, bifurcându-se. În fata insulei Wassiliewskoi în două braţe. În acest triunghi se află fortăreaţa Pietropaulowskaia, ale cărei temniti sunt pentru Rusia ceea ce însemnează pentru Italia camerele de plumb din Veneţia.

Bill Gazon se cutremură, la vederea fortăretei negre care se înălţa deasupra acoperişurilor oraşului. Era de-acum în Leningrad şi trebuia să meargă la fiii lui Barrow, la care sora sa fusese în vizită, la Moscova, înainte de războiu. Numai ei puteau să-i dea lămuriri asupra locului unde se afla dânsa. Avea pentru ei o scrisoare, care nu trebuia să pice în mâna nimănui. Trebuise să-şi dea pentru aceasta cuvântul.

Ce va fi conţinând scrisoarea şi oare găsi-va pe adresanţi?

Hoinărea pe străzi, obosit şi flămând. Nu era tocmai aşa de simplu, să-şi îndeplinească misiunea. În primul rând, trebuia să-şi potolească foamea. Când stomacul se mârâie, nu prea ţi-e mintea iimpede. Îşi cumpără deci pâine şi ţigări şi se duse pe aleele de pe chei, ca să se odihnească puţin pe o bancă. Nu era singurul acolo. Pe bănci şi în iarbă şedeau sau erau tolăniţi bărbaţi, şi băieţi, femei şi fete, mâncând, bând, scuipând, înjurând sau uitându-se la soarele care apunea.

Bill Gazon ocupă un loc pe o bancă, pregătind-se să-şi consume pâinea. Deodată, se auzi chemat:

— Ei, frătioare, dă-mi şi mie o felie! De mult n-am mai îmbucat nimic.

Bill Gazon se uită înapoi şi văzu lângă banca sa un individ cam în vârstă, de bună seamă muncitor în port şi care-şi repetă rugămintea. Rupse o bucată de pâine şi i-o întinse. Acela o înhăţă şi şezu lângă el.

— Vai, ce timpuri! Să crăpi de foame ziua n’amiaza mare! Colinzi peste tot, oferindu-ti oasele spre jupuit, numai ca să poţi vârî seara un codru de pâine în cadavrul tău. Dar de unde! Nu găseşti pe nicăieri de lucru.

— Ei cum, aşa de greu o duceţi pe aici?

— Se vede că eşti boboc, băiete, de n-o ştii încă. Fă dar repede stânga împrejur, cât te mai ţin tălpile. Mi se pare însă că ai ceva parale. Ai de gând să te aciuezi aici?

— Ei, frăţioare, dă-mi şi mie o felie! De mult n'am mai îmbucat nimic. (Vezi pagina 12).

— Da, caut pe nişte cunoscuţi: pe cei doi fraţi Barrow.

Bill Gazon îşi muşcă buzele. Rostise numele fără să-şi dea seama şi fără măcar să ştie cu cine vorbeşte. Se uită cercetător la tovarăşul său de bancă. Acesta însă părea să nu fi auzit numele.

— Trebue să te duci la Biroul Populaţiei.

— Zise el. N-ai ceva de fumat? A, ţigări! Mă băiete, tu eşti om bogat! Frăţioare, dacă în pieptul tău bate o inimă şi ai parale destule ca să putem bea, haide la Ştefanostii Iegorovici, care are rachiul cel mai ieftin. Nu-i vorba, băutura-i fudulie, dar dacă o consumăm, putem rămâne peste noapte acolo.

Bill Gazon admise şi se lăsă condus într-o cârciumă din cele mai murdare, dintr-o uliţă îngustă de prin mahalaua portului. Tejgheaua era imediat lângă uşă şi oricine intra trebuia mai întâi să cumpere ceva şi, apoi abia, îi se îngăduia intrarea în local, care semăna cu un grajd. La tejghea sta cârciumarul: un vlăjgan cu păr roşcat, care-şi măsura stăruitor clienţii. Cu câte unul şi altul schimba salutări sau câteva cuvinte.

Când Bill Gazon plăti, îi se păru că cel care-l conducea face un semn cârciumarului şi, din acel moment, îl supraveghia necontenit, dar individul părea să acorde tot interesul sticlei. Pe semne deci că se va fi înşelat.

Nicio bancă sau vreun scaun nu mai erau libere în tot localul. Nu le rămase deci celor doi alta decât să şeadă pe jos, ca şi alţii, rezemându-se cu spatele de perete. Toţi beau şi fumau, scuipau sistematic când în dreapta, când în stânga, ocărând lipsurile de cari sufereau. Cu timpul, vuietul se domoli, unul după altul lăsându-se pradă somnului.

Şi lui Bill Gazon îi se închiseră ochii şi basamacul cu care nu era obişnuit îi împăienjeni mintea. Voi să se adreseze cu o întrebare însoţitorului său. Dar acesta zăcea pe jos, ca un animal, dormind. Se întinse atunci şi el, aţipind curând. Era un somn neliniştit. Nervii nu voiau să se odihnească.

Deodată, Bill Gazon simţi o mână alunecându-i peste piept şi deschise încet ochii. Văzu deasupra lui

un cap roşu. Cârciumarul! Observă lămurit cum îl căuta pe piept. Voia oare să-l jefuiască? Doar n-avea atâtia bani ca să merite să-l prade.

Sau – Bill Gazon tresări şi cârciumarul se opri – era vorba de scrisoare? Să fie oare spion cel care-l adusese aci? În cazul acesta, se dăduse el însuşi de gol, prin imprudenta sa, pomenind numele de Barrow şi primejduindu-şi viaţa. Tinerii Barrowi treceau drept duşmani ai actualului regim; îi indicase ca nişte cunoştinţe ale sale, aşa dar urma să fie suspectat ca şi dânşii. Dar de ce nu-l aresta numaidecât poliţia? Şi ce voia de la el cârciumarul? Poate că era la mijloc doar un furtişag obişnuit.

Se prefăcu că doarme. Cârciumarul, crezându-se neobservat, continuă să caute şi mormăi vesel, descoperind în sfârşit pe stânga punga. Tocmai era să descheie cămaşa, când căzu pe spate, cu o înjurătură teribilă. Bill Gazon îl pocnise cu un pumn în tâmpla stângă. O masă şi un scaun se răsturnară cu sgomot şi câteva sticle se sparseră. Treziţi de vuiet, câţiva începură să sbiere să se facă lumină.

Bill Gazon da să se ridice repede, voind să se servească de întuneric şi zăpăceala generală, ca să fugă, când un om se asvârli asupră-i cu toată puterea şi-l trânti la pământ. Era cel care-l adusese şi care-l apucă de gât. Bill îşi desculţă piciorul drept şi izbi cu cizma în trădător, care se împletici de perete. Sări apoi în sus şi grăbi spre uşă, împiedicându-se de tejghea şi răsturnând sticlele şi paharele, cari căzură, zăngănind, la pământ.

Uşa era încuiată. Împinse de ea din răsputeri. Zadarnic! Nu voia să cedeze.

Pretutindeni scăpărară chibrituri şi, la licărirea lor slabă, observă lângă uşă o fereastră. Izbi cu un scaun

în ea, se avântă afară şi fu în uliţa întunecoasă.

În cârciumă, se aprinseră lămpi, se auziră înjurături şi o cheie se răsuci în broască.

Bill Gazon trebuia să fugă, să se ascundă, de nu voia să pice pentru a doua oară în mâinile agresorilor. Dar încotro în oraşul acesta străin, în întunericul nopţii?

Nu stete mult pe gânduri; nici nu se interesă de direcţia pe care să apuce. Principalul era ca s-o ia sdravăn înainte. Prinse deci să alerge până-i se înmuiară picioarele. Se sprijini de un zid şi răsuflă.

Deodată, auzi susurul unei ape. Mergând mai departe, se pomeni, peste câteva clipe, pe cheiu şi în aleele unde întâlnise seara pe mişel. Făcuse mecaniceşte drumul, pe care-l parcursese cu acela.

Gheme de bărbaţi şi femeiuşti zăceau inerte prin alei, dormind ca nişte câini fără stăpân.

Căzu obosit pe o bancă şi constată, cu deosebită satisfacţie, că punga-i atârna încă de gât. Trebuia însă să-i caute o nouă ascunzătoare, sau cel puţin scrisorii, datorită căreia era oarecum expus pericolelor. Şi când te gândeşti că el nici nu ştia ce conţine! O scoase din pungă şi o vârî în buzunarul din spate al pantalonilor, unde spera să n-o bănuiască nimeni, fiindcă se putea să survie cazul să fie doborât de o forţă superioară. Scrisoarea însă trebuia să fie deschisă numai de unul dintre fraţii Barrow. Primejdios serviciu.

Îşi întinse picioarele, îşi propti capul în mâini şi chibzui. Şi iarăşi se iviră întrebările ce cereau răspuns repede:

— Ce să fac de-acum? Unde să caut pe alde Barrow? Găsi-voiu pe sora mea şi putea-voiu să-mi îndeplinesc însărcinarea?

Singur-singurel în tara străină, temându-se să nu întâlnească pretutindeni eventuali duşmani, se

încărcase de o misiune aproape cu neputinţă de îndeplinit. Dar nu era el degeaba mândru de numele său, aşa că nu trebuia să-şi piardă curajul. Atâta vreme cât era sănătos şi mintea-i era limpede, soarele norocului îi strălucea şi triumful îi surâdea.

Mijirea zorilor ridică de pe pământ valul nopţii. Bil Gazon îşi întinse oasele. Nu se putea să mai rămâie aci. Trebuia să pornească în căutare. Dar cum să înceapă?

Capitolul 2
O luptă inegală

În Leningrad, schimbul dintre noapte şi ziuă se face foarte repede. În dimineaţa aceea, Bill Gazon fu martor la o minune nevăzută încă. Soarele asternea pe pământ o ceaţă de culoarea laptelui. Bill păşea ca într-un văl alb, lucitor, şi totuşi nu putea vedea nici la trei paşi. Pietoni se furişau pe lângă el ca nişte fantome. Până şi obişnuita gălăgie de pe străzi pătrundea slab la urechile sale.

Trebuia să umble cu mare băgare de seamă. Nu ştia unde e şi nici nu putea distinge nimic. Merse pe dibuite pe lângă un şir de case. În sfârşit nimeri peste o firidă şi se ghemui într-însa.

Vălul se destrăma încetul cu încetul şi soarele strălucea pe un cer fără nori. Pe străzi reîncepu circulaţia ca şi cum nu s’ar fi întâmplat nimic. Bill Gazon tocmai voia să iasă din firidă, când doi bărbaţi, trecură pe dinaintea lui şi-i se păru că aude în convorbirea lor numele Barrow. Imediat îl năpădi gândul că-l puteau duce pe urmele celui căutat. Îi lăsă

să mai meargă câţiva paşi şi, apoi, îi urmă cu precautiune. Ei înaintau fără grijă, fără să se uite înapoi şi neobservând pe cel din spatele lor.

El merse astfel după ei două ceasuri. Necăjit, era tocmai să renunţe la urmărire, când intrară într-o ceainărie. El rămase un răstimp afară, reflectând. Dacă ar intra şi s’ar aşeza în preajma lor, era cu putinţă să afle din convorbirea lor ceva care ar fi prezintat pentru el importanţă, fără ca, la rându-i, să le atragă atenţia. De altfel, trebuia şi el să mănânce şi să bea ceva şi era îndoielnic că i s-ar oferi mai târziu un prilej aşa de bun.

Cu o hotărâre scurtă, păşi în ceainărie. Cei doi pe care îi urmărise şedeau într-un colţ. Nu putea vedea decât obrazul unuia. Nu-l cunoştea. Amândoi însă erau mai bine îmbrăcaţi decât muncitorii de pe acolo. Bill ocupă un loc la o masă de alături şi ceru ceai, crenvurşti calzi şi nişte pâine. În timp ce mânca şi bea, asculta cu încordare, dar ei vorbeau foarte încet şi nu putu prinde decât rar câte un nume, printre cari şi pe cel de Barrow.

Bill Gazon chibzui: să se adreseze celor doi. În speranţa de a afla de la dânşii amănunte? Cine să fie ei? Poate că cunoşteau pe alde Barrow şi l-ar putea îndruma unde să-i găsească.

Se tot bătea cu gândurile. Experienţa din ajun îl îndemna sa fie prudent. Nu era de loc dispus la o repetare a celor păţite şi totuşi, trebuia să facă ceva spre a-şi atinge, în sfârşit, telul. Păcat că nu putea vedea şi fata celui de al doilea. Cel dintâi inspira multă încredere.

Tocmai voia Bill Gazon să pue o întrebare celor doi, când cel a cărui fată n-o vedea se întoarse. Era tocmai omul care-l condusese în ajun seara. E drept că purta

acum altă îmbrăcăminte, dar Bill Gazon îl recunoscu pe dată. Şi recunoaşterea fu reciprocă. Amândoi săriră speriaţi de pe bănci, căutând ţintă unul la altul. Individul apucă de brat pe însoţitorul său, strigând:

— Silan Pavlici. Uite-l!

Cel căruia se adresase sări, deasemenea. În picioare, dând să se arunce asupra lui Bill Gazon. Acesta sezisă dintr-o privire situaţia şi, cu o lovitură, azvârli la picioa- rele celor doi banca pe care şezuse, năpustindu-se afară, până a nu-l fi putut împiedica cineva, şi luând-o razna pe stradă. Se afundă într'o uliţă laterală, sperând să găsească o ascunzătoare prin ungherele şi curţile caselor ruinate, şi să scape, astfel, de urmăritori.

De astă dată însă, se înşelase. Cei doi se ţinură scai de dânsul, astfel că nu-i rămase alta decât să alerge din răsputeri. În goana aceasta, evită străzile frecventate, fără însă a putea împiedica să se oprească oameni, din cauza strigătelor urmăritorilor săi. Niciunul însă nu-l reţinu, ştiind prea bine proverbul:

„Astăzi tie, mâine mie!"

În fuga lui ajunse la un pod care ducea peste un canal. Ajuns în mijloc, văzu de partea cealaltă doi gardieni, iar la spate îi avea pe urmăritori..

Riscă deci un mijloc extrem. Se avântă peste parapet şi sări într-o luntre legată de un stâlp. Din cauza zdruncinului, funia se rupse, ceea ce nu putea fi decât pe placul lui. Apucă o vâslă şi împinse barca spre mal. Ea se izbi de dig. Nu făcu însă bine Bill doi paşi pe mai şi un uriaş, cu barbă căruntă, tăbărî pe el cu pumnii ridicaţi. De la prima lovitură, Bill Gazon căzu la pământ şi, până să se poate ridica, bătrânul se azvârli asupră-i, pocnindu-l cu un box.

Flăcăiandrul simţi că-l părăsesc puterile. Sub impulsul disperării, cuprinse de mijloc pe bătrân şi, lipindu-se strâns de pieptul său, încercă să se întoarcă pentru ca acela să vie sub dânsul. Şi, într’adevăr, reuşi. Apoi, îşi înfipse amândouă mâinile în barba adversarului şi-l lovi cu capul de caldarâm. De bună seamă că ameţi pe bătrân, căci acesta îi dete drumul.

Dar ce-i folosea lui Bill Gazon victoria aceasta? Din toate părţile năvăleau urmăritori şi era prea slăbit ca să se poată apăra împotriva lor. Se ridică, obosit şi nepăsător la cele se aveau să urmeze, când tocmai urmăritorii săi se apropiară.

— În sfârşit am pus mâna pe tine, hoţule! Cauţi pe alde Barrow. Nu-i nevoie să te mai osteneşti. Te ducem noi la ei. Ai, desigur, bani la tine pentru dânşii, ca să-i ajuti să fugă. Nu le mai trebue.

Bill Gazon nu răspunse nimic. Îl înşfăcară cu putere, luându-l în mijlocul lor şi purtându-l pe străzi ca pe un criminal. El păşea lângă dânşii mecaniceşte. Ştiind doar atâta: că în ajun se trădase el singur, rostind cu imprudenţă numele Barrow şi trezind, astfel, bănuiala că le împărtăşeşte ideile. Cel care-l dusese la cârciumă era agent secret şi, cu aceasta, se explicau toate incidentele de peste noapte. Oamenii autorităţilor credeau că el duce bani duşmanilor actualului regim. Ce se va întâmpla, de acum, cu el?

În apatia ce-l cotropise, ridicându-şi ochii, se sperie. Deasupra caselor se înălţa, întunecoasă şi ameninţătoare, fortăreaţa Petru şi Pavel. Ea era dar ţinta lor. Nu mai încăpea nicio îndoială.

Peste puţin călcă dincolo de poarta de fier a fortăreţei şi fu introdus într-o cameră de gardă, unde trebui să aştepte. Şezu în tăcere pe un scăunaş dintr-un colţ şi-şi sprijini capul în palme, lăsându-se pradă

gândurilor ce-l frământau. Ce va urma de acum? Ieşi-va vreodată din temniţă, spre a-şi putea îndeplini sarcina?

Să tot fi trecut câteva ceasuri, când unul dintre următori intra la el şi, zgâltâindu-l de umeri, îi porunci să-l urmeze. Fu dus prin nişte ganguri semi-întunecoase, într-o cancelarie, în care un comisar de Siguranţă şedea la un birou. Aşa dar, un interogatoriu! Bill Gazon înfruntă fără frică privirea comisarului.

— Cauţi pe alde Barrow? — începu acesta. Ai bani sau vreo scrisoare pentru ei? Dă-le încoa! Le transmit eu, scutindu-te de muncă. Sau tăgăduşti cumva că eşti partizanul lor?

— Nici nu-i cunosc, dar îi caut fiindcă…

— Ei haide, vorbeşte fără teamă! Eşti partizanul lor?

— Nu. Eu caut pe sora mea Thea, care a fost la ei în vizită înainte de război, şi, de atunci, a dispărut. Acum aş voi să capăt de la dânşii lămuriri asupra locului unde s-ar afla sora mea. Altceva n-am nimic comun cu ei.

— De ce vrei să ne amăgeşti? Dar în sfârşit, dă încoa tot ce ai pentru ei. Sunt foarte ocupat.

Bill Gazon dete din umeri. Ce să spună?

Oricum, tot nu era crezut. Şi, totuşi, se stârni într-însul un sentiment de frică. Dacă vor găsi la el scrisoarea, ce se va întâmpla?

La un semn al comisarului, doi agenţi săriră la el şi-l percheziţionară, smulgându-i hainele de pe trup şi întorcându-i-le toate pe dos. Îi desfăcură până şi tălpile de la cizme, dar în pofida zelului lor, nu găsiră decât punga care conţinea foarte putini bani. Nu le veni de loc în gând că scrisoarea s-ar putea afla în căptuşala pantalonilor. Bill Gazon mulţumi, în sinea sa soartei că-l îndemnase să aleagă această ascunzătoare.

Dezamăgit, comisarul îi porunci să se îmbrace din nou.

— Îţi ajut eu să faci cunoştinţă cu fraţii Barrow. Bucură-te!

Agenţii luară pe Bill între ei şi-l duseră afară, străbătând iarăşi ganguri întunecoase, întortochiate. El văzu încă odată soarele, căci parcurseră curtea fortăreţei, spre a-l duce în cealaltă parte a cetăţii, care se afla în mijlocul Nevei. Şi, ca şi cum, după prăbuşirea ţarismului nu s-ar fi schimbat nimic, un agent, directă moştenire a epocii aceleia, îi spuse:

— Da. Da, uită-te bine la soare, căci cine ştie când îl vei mai vedea!

Capitolul 3
În temniţă

În partea de dedesubt a fortăretei, nu era nicio piatră uscată. Bill Gazon cobori cu băgare de seamă, printre agenţi, treptele spre celule, întâmpinat de o atmosferă umedă, năbuşitoare. Un sentiment de părăsire şi neputinţă pusese stăpânire pe dânsul. Căută însă să se îmbărbăteze şi să nu lase să se observe nimic din ce-l agita. În acelaşi timp, era curios cum se va desfăşura drama, ca şi cum ar fi fost simplu spectator, iar nu el însuşi eroul.

Un gardian se apropiă, râzând batjocoritor:

— Am aflat că vrei să faci o vizită celor doi Barrowi. Îi va bucura să facă cunoştinţă cu tine.

Descuie o uşă şi un agent împinse pe Bill Gazon înăuntru în celulă. Uşa se închise la loc şi cei trei se

depărtară.

Bill Gazon se ridică încet, rotindu-şi ochii prin temniţă. Într-un colt şedeau pe nişte paie pe jumătate putrezite doi tineri, pe figurile cărora era lămurit imprimată amărăciunea ce te copleşeşte pe urma unei lungi captivităţi. Îl priviră aproape duşmănos.

— Dumneavoastră sunteţi fraţii Barrow? — întrebă el.

— Da, dar dumneata cine eşti?

— Eu mă numesc Bill Gazon şi v-am căutat.

— Şi acum ai pătit-o.

— Trebuia neapărat să vă găsesc, deoarece caut pe sora mea Thea, care a fost în vizită la părinţii dumneavoastră înainte de război. Spuneti-mi unde se află. Afară de asta, am ceva pentru dumneavoastră.

— Pentru noi? De la cine? De unde vii şi ce ai pentru noi? Vorbeşte repede! Mâine urmează să fim judecaţi.

— Se poate vorbi aci fără să audă urechi străine?

— Da, vino ici, lângă noi. Şi nu ne ţine ca pe cărbuni aprinşi! Dă încoa şi vorbeşte!

Bill Gazon se lăsă jos pe maldărul de paie, lângă cei doi fraţi necăjiţi, care îl priveau cu încordare şi nerăbdare. Scoase triumfător scrisoarea din ascunzătoarea cea sigură.

— Viu din Moscova. Un bătrân orb şi nepoată-sa mi-au ajutat să scap de acolo pe o galerie subterană.

— Generalul! Orbul şi Sonia!

Şi fraţii se grăbiră să ia scrisoarea, rupseră plicul şi citiră cu ochii licărind ca în friguri. După ce terminară, cel mai în vârstă luă mâna lui Bill Gazon şi o strânse.

— Cum să-ţi mulţumesc? Ai riscat mult pentru noi şi vii tocmai la timp.

— Nu-i cine ştie ce ispravă! Spuneţi-mi mai bine unde pot găsi pe sora mea, căci asta e misiunea mea

principală. Mama o jeleşte.

— În cazul că cerul nu s-a opus, apoi sora dumitale Thea se află de mult la adăpost cu Ivanovna noastră, pe teritoriul anglo-indian. Când a izbucnit războiul şi au început străinii să fie prigoniţi, sora dumitale Thea era la noi ferită de orice supărare. Tatăl nostru se bucura de mare vază. O consolarăm şi ne interesarăm de părinţii ei, dar nu ne-a mai fost cu putinţă să stabilim o legătură. Apoi, când veni revoluţia şi tatăl nostru ne pieri, stăturăm multă vreme ascunşi în Moscova şi scăparăm de o soartă tristă. Scumpa noastră mamă muri de mâhnire. Ne refugiarăm aci, în speranţa că vom putea trece peste graniţa finlandeză şi suedeză. A fost însă cu neputinţă, fiind un control prea sever. Ne înapoiarăm deci în Petersburg, unde ne aştepta o misiune. Pe fată însă o trimiserăm pe drumuri secrete în India, aprovizionând-o din belşug cu bani, siguri fiind că acolo va da peste prieteni ai tatălui nostru, la care va fi primită bine. Nu trebuie deci să nutreşti nicio grijă cu privire la sora dumitale; o vei găsi cu siguranţă în India şi te rugăm să te interesezi puţin şi de sora noastră Ivanovna.

— Dumnezeule, am apucat-o dar pe o direcţie cu totul greşită. E însă bine şi aşa. De acum ştiu cel puţin cu precizie că sora mea trăeşte şi că are un rost s’o caut. Cum ies însă din temniţa asta? Până să se convingă ruşii de nevinovăţia mea, va trece vreme îndelungată şi eu nu pot să aştept atâta.

Şi Bill Gazon începu să se plimbe neliniştit prin temniţă: o gaură îngustă, ale cărei ziduri erau ude, deoarece Neva ajungea până la ochetul cu gratii ce reprezenta fereastra. În zilele ploioase se întâmpla ca apa să năvălească puhoiu în celulă.

În timp ce flăcăiandrul umbla de colo până colo,

fraţii citeau şi reciteau scrisoarea, ca şi cum ar fi voit s-o înveţe pe dinafară. În cele din urmă, o rupseră în bucăţele, pe cari le înghitiră: mijlocul cel mai sigur de a păstra taina.

— Isprăveşte odată cu neastâmpărul ăsta! în curând ne vor aduce hrana şi e mai sănătos să ne creadă deprimaţi. Şezi lângă noi.

— Nu există oare nicio posibilitate ca să scăpăm de aci şi trebue oare să muriţi cu adevărat mâine? Eu nu sunt de loc dispus să rămân în carcera asta.

— Păi nici altora nu le e pe plac, iar în ce priveşte moartea, nu eşti mort de-a binelea decât când nu mai poţi zice care. Dar să tăcem acum! Vorbim noi mai târziu.

Tăcerea apăsa ca plumbul asupra celor trei captivi. Timpul se scurgea încet, iar în temniţă se făcea tot mai întuneric. În cele din urmă, se auziră nişte voci pe gang şi ecou de paşi. Gemuleţul de la uşă se deschise şi un gardian împinse înăuntru trei bliduri. Captivii îşi luară în tăcere cina. Bill Gazon gustă din ea şi se scutură.

— Parcă-i borş! Şi n-am eu poftă să stau aci. Dar vorba-i: cum ieşim nestânjeniti?

Şi se uită întrebător la cei doi fraţi. Ei însă mâncau în tăcere şi nu-i răspunseră nimic. Abia după un timp oarecare, cel mai în vârstă atrase spre dânsul pe Bill Gazon.

— Ascultă! Oricât ne bucură venirea dumitale şi oricât îţi suntem de recunoscători, totuşi ne nelinişteşte stadiul afacerii noastre în urma apariţiei dumitale. Nu ştim dacă ai putea participa şi dumneata la ce am înjghebat, deoarece proiectăm ceva pentru la noapte... mă înţelegi.

— Îmi închipuiesc eu. Învătati-mă numai cum să

ieşim de aci. Pe mine vă puteţi bizui în orice caz.

Şi Bill Gazon le povesti pe scurt toate păţaniile sale de până acum. Fraţii ascultau cu atenţie şi, totdeodată, manifestând admiraţie.

Planul pe care-l expuseră apoi era unul din cele mai îndrăzneţe pe care şi-le poate cineva imagina. Era vorba de o încercare pe viaţă şi pe moarte.

Nenumărate zile şi nopţi, fraţii tăiaseră, rând pe rând cu un mic ferestrău de oţel, gratiile de la fereastră. Nu mai atârna acum decât una singură, pe care o puteau foarte usor desprinde. Intenţia lor era ca, de îndată ce va fi trecut inspecţia să se avânte afară şi să ajungă înnot insula Golodai, unde fratele cel mic avea să stea ascuns până celălalt va aduce de la un prieten haine uscate şi bani spre a-şi putea continua fuga.

— E adevărat că la noapte o să avem lună: cu toate astea, trebue să riscăm, căci, altfel, mâine s-ar putea să fie degeaba că am învăţat să înnotăm. Vrei să rişti cu noi?

Ca semn că e de acord, Bill Gazon le strânse în tăcere mâna. Era înţeles cu ei. Orele de aşteptare li se păreau veşnicii. Ascultau cu încordare bătăile de clopot ale ceasornicului din turnul fortăretei Petru şi Pavel şi numărau.

— Am găsit la mine în buzunar nişte ţigări, cari s-ar uda în timpul înnotului şi s-ar strica. Să le fumăm deci!

În frigurile aşteptării, Bill Gazon se scotocise prin buzunare şi găsise ţigări şi chibrituri. Fraţii le luară veseli. Nu mai fumaseră demult şi acum mai ales, ele contribuiau să le domolească nervii. În sfârşit răsunară cele unsprezece lovituri atât de dornic aşteptate.

— Gata! Acu’ e acu’!

Şi cei trei captivi săriră în picioare şi ascultară paşii

sentinelei care umbla încoa şi încolo pe platforma de deasupra lor. Fraţii puseră o bancă sub fereastră, se urcară pe ea şi rupseră de tot gratia, scufundând-o încet în apă. Sus, santinela se înapoia, păşind mai departe spre stânga.

Acum trebuiau s-o pornească şi ei.

Barrow cel mic se căţără afară şi alunecă uşurel în apă. După el. Se avântă Bill Gazon pe fereastră, iar cel din urmă veni fratele mai mare. De acum erau cu toţii în apă. Dar iată că santinela se reîntoarse.

Barrow cel mic se cățără afară și alunecă ușurel în apă. (Vezi pagina 36.)

Cei trei se pitiră în umbra zidului. Santinela păşi înainte, nebănuind nimic.

Fugarii se depărtară, înnotând fără zgomot către mijlocul fluviului. Fraţii luară pe Bill Gazon între dânşii şi, în mişcări uniforme, înnotau tot în josul apei.

Deodată o împuşcătură bubui la spatele lor şi răsunară semnale de trompetă. Se uitară speriaţi în

jur.

— Ne-au descoperit! înoata fiecare cum ştie! Dacă am lăsat în urma noastră podul cela am câştigat partida. Înainte!

Cei trei fugari nu se mai gândeau să înnoate fără zgomot, ne mai punând niciun preţ pe aceasta; acum era vorba de iuţeală.

Ajunseră în curând la pod şi înnotară pe sub el. Dar iată că şi năvăleau soldaţii, descărcând focuri după ei.

Cei trei se cufundară în apă, ridicând doar din când în când capul, spre a se orienta. Împuşcăturile slăbeau din ce în ce şi în cele din urmă încetară.

Bill Gazon simţea că-l părăsesc puterile. Cel mai în vârstă dintre Barrowi observă faptul şi se apropie.

— Curaj! Suntem îndată la destinaţie.

Aşa şi fu. O ţineau acum pe stânga şi Bill Gazon simţi în curând teren sub picioare. Ajunseră istoviţi în insula Golodai. Fratele mai mare o luă înainte şi apoi chemă pe ceilalţi doi.

— Ascundeti-vă aici sub luntrea asta întoarsă şi aşteptati-mă. Zăbovesc cel mult două ore şi vă aduc după aceea haine uscate şi bani.

Bill Gazon se târî cu fratele mai mic sub luntre. Îi era frig în hainele ude şi totuşi trebuia să stea absolut liniştit. Aşteptarea aceasta îl supunea la o teribilă încercare de răbdare.

Se scurse ceas de ceas şi Barrow cel mare nu se mai înapoia. Bill Gazon era muncit de ghimpele îndoielii. Dacă îndrăzneţul va fi căzut în mâinile urmăritorilor, el ce se va face după aceea?

Trase cu urechea. Cineva se apropia tiptil de ascunzătoarea lor şi zise:

— Sunteţi încă aici?

Cei doi tresăriră veseli şi se izbiră cu capetele, în

graba de a ieşi de sub luntre. În fata lor era cel aşteptat, încărcat cu haine uscate şi alimente... iar în buzunar cu bani.

— Grăbiţi-vă, se va lumina în curând de ziua.

Hainele ude şi reci fură schimbate la iuţeală cu cele uscate. Înfulecară ceva în grabă, trăgând şi o zdravănă înghiţitură.

— Luăm o barcă şi mergem la Staraia. E neapărat nevoie să fim departe de Petersburg, în revărsatul zorilor.

Desfăcură curând o luntre. Bill Gazon vâsli vârtos, împreună cu fratele cel mic, pe când cel mare şedea la cârmă, cunoscând perfect linia de navigaţie şi ferind luntrea, să nu se izbească de nenumăratele bancuri de nisip.

Cum se crăpă de ziuă, toţi trei săriră pe uscat, la Staraia. Acum trebuiau să se despartă. Barrow cel mare numără banii ce-i primise şi înmână cea mai mare parte lui Bill Gazon. Acesta voi să-i refuze, dar acela i-i vârî cu sila.

— Drumul tău e mai lung decât al nostru. Noi suntem îndată la graniţă. Tu ai riscat mult pentru noi şi ne-ai fost bun camarad. Îţi mulţumim din suflet şi, dacă găseşti fata. Te rugăm, ia sub scutul dumitale şi pe sora noastră Ivanovna.

Cei trei cari deveniseră camarazi într-o noapte, în împrejurări ciudate, se îmbrăţişară.

— Praşceai! — strigară Ruşii.

— Cu bine! La revedere!

Şi, pe când fraţii Barrow se îndreptau spre Nord, Bill Gazon apuca spre Sud.

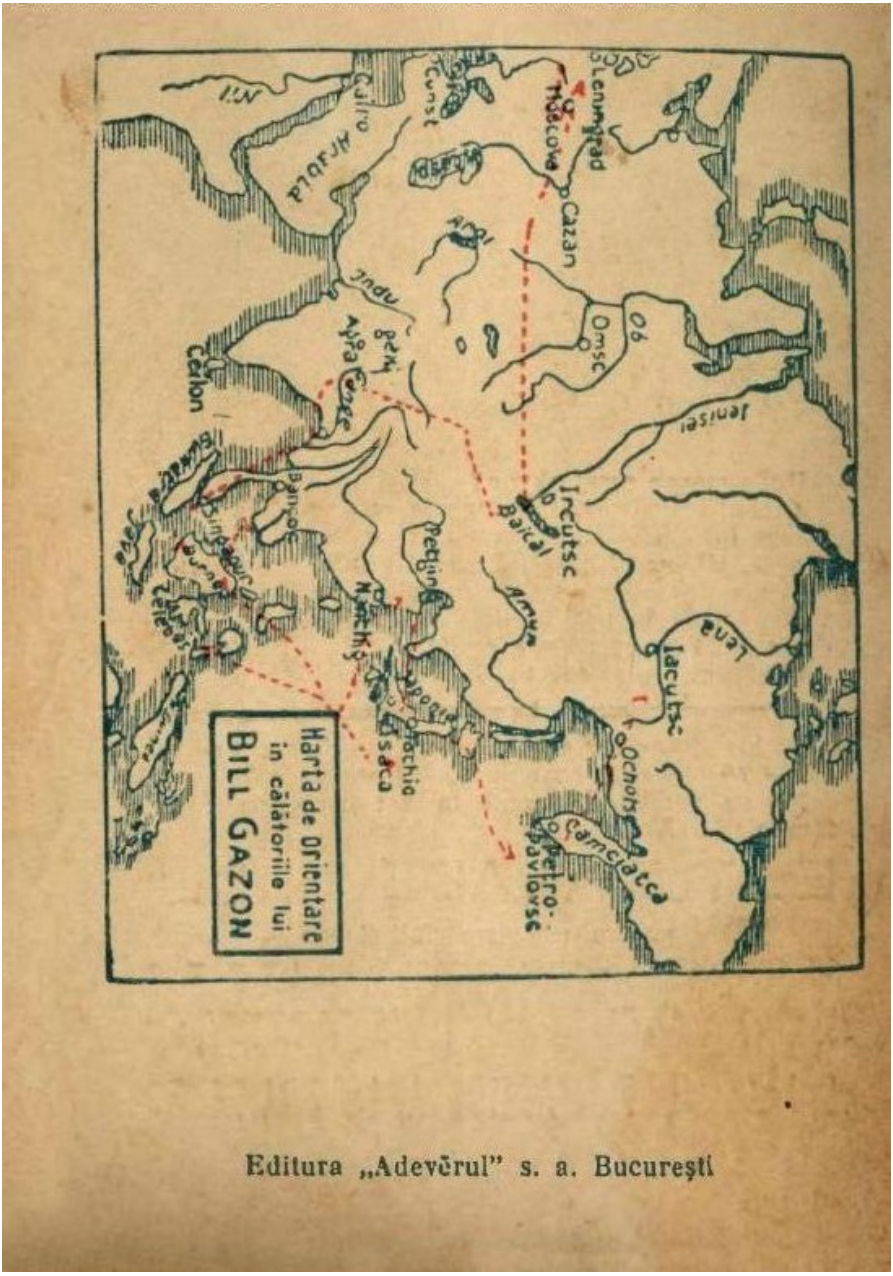

Editura „Adevĕrul" s. a. Bucureşti